

SPÓRAKÉPZŐ BAKTÉRIUMOK

ANAEROB BAKTÉRIUMOK

Anderlik P.

2008

1

Gram pozitív,
spóraképző,
pálcák

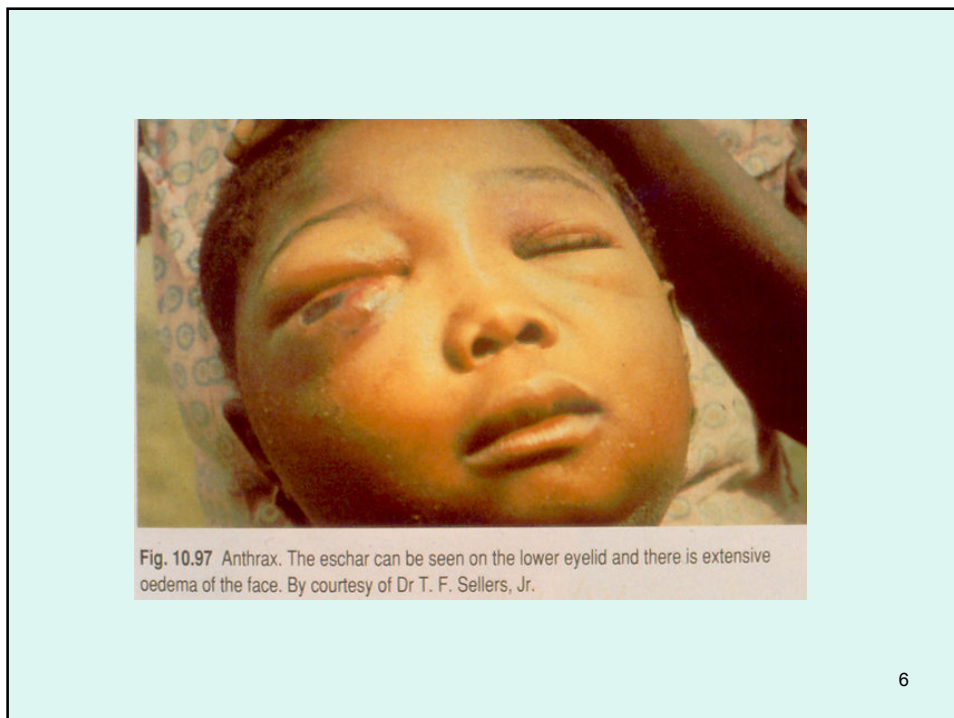
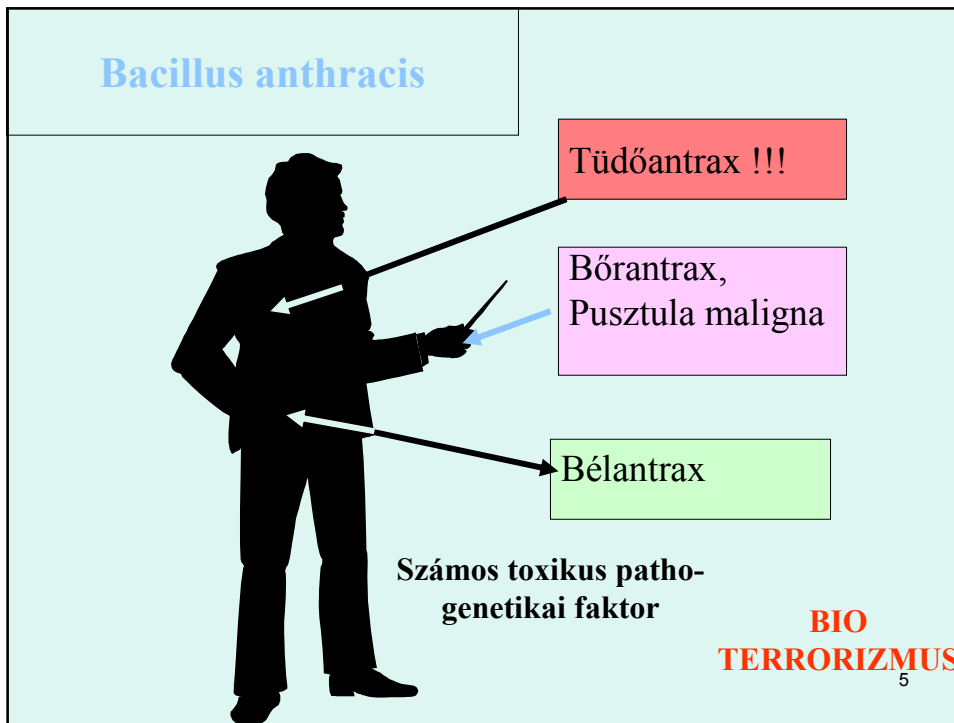
aerob : **Bacillus**

anaerob: **Clostridium**

extotoxin
talajspórák

2

200. PUSTULA MALIGNA ÉS FEKÉLY ANTHRAXBAN

7

Bioterrorizmus

Legfontosabbak:

Bacillus anthracis

Yersinia pestis

Francisella tularensis

Brucellae

Clostridium botulinum

Coxiella burnettii

Pseudomonas mallei

Pseudomonas pseudomallei

Poxvirus

Monkeypox virus

8

Clostridiumok /anaerob/

C. perfringens }
C. novy } ..... gázugraena
C. septicum }

C. tetani ..... tetanus

C. botulinum ..... botulizmus,
hurkamérgezés

*****

C. difficile ..... pseudomembranosus colitis

9

C. difficile: pseudomembranosus colitis AAC (antibiotic associated colitis)

- normál flóra tag
- antibiotikum hatásra dysbacteriosis
- cytolyticus exotoxin termelés
- terápia: kiváltó antibiotikum leállítása
vancomycin, metronidazol

10

C. botulinum

botulino-toxin: felnőttben ételmérgezés,
hurkamérgezés
bélfalon felszívódik
(sebfertőzés)
petyhüdt bénulás
csecsemőben: bölcsőhalál?

terápia: **antitoxin!**

11

Gázugréná clostridiumok

C. perfringens, C. novy, C. septicum, C. shauvoei

gázugraena, gázödema
toxicus termékek, gáztermelés
fokozatai: kontamináció
cellulitis
myonecrosis
szepszis

terápia: antibiotikum, antitoxin?

sebkezelés aerob módon

megelőzés: seb-toalett aerob módon, H₂O₂

12

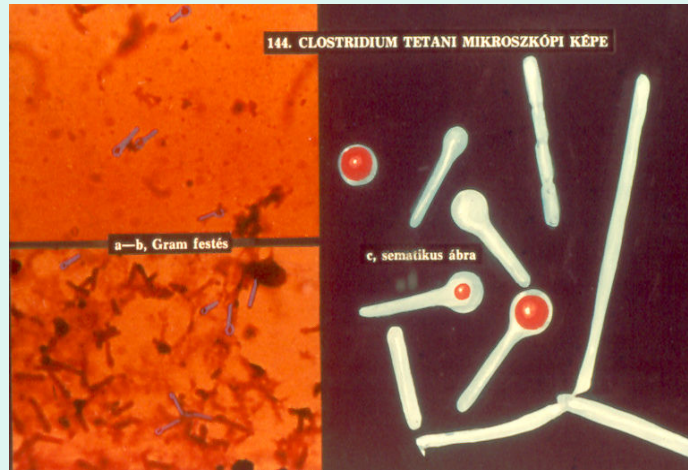

13

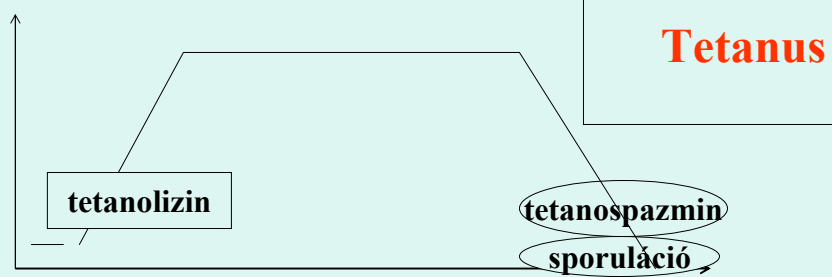
Gasbrand nach Motorradunfall.

14

Clostridium tetani

15

Tetanus

Tetanospazmin: * könnyű lánc (A fragment),
idegrendszeri toxicitás
* nehéz lánc (B fragment)
megtapadás

terjedés: retrográd intraaxonális transzport

hatás: deregulálja a sejtet, fokozott neurotranszmitter szint,
görcskészség, spasztikus bénulás,

gyógyulás: visszaáll az eredeti sejtfunkció maradványtünet
nélkül

16

Tetanus

Évek	Esetszám	Halálozás	%	
1991	11	10	91%	
1993	23	15	62%	
1995	14	11	78%	
1997	12	8	67%	
1999	20	13	65%	
2000	10	3	33%	60 év felett
2001	8	5	62%	"
2002	5	3	60%	"
2003	4	2	50%	"
2004	1	1	100%	"
2005	3	1	33%	"
2006	7	?		
2007	4	?		

17

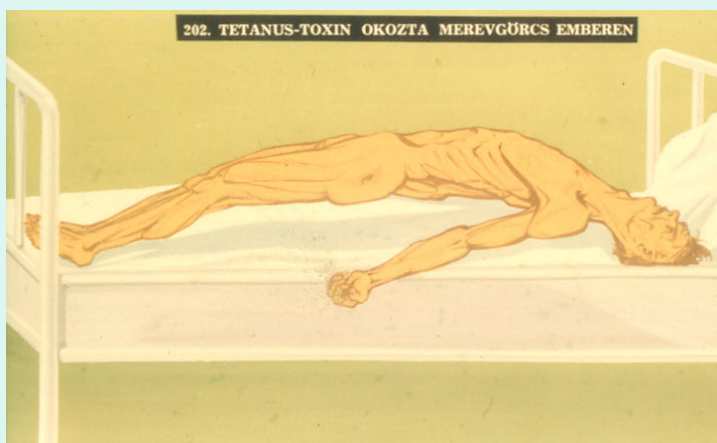
3. Tetanus. Risus sardonius

18

3.121 Tetanus. Opisthotonus in an infant due to intense contraction of the vertebral muscles. By courtesy of Dr T. F. Sellers, Jr.

19

20

Tetanus terápia

**antitoxin (human)!!!
sebellátás, aerob körülmények,
curare, relaxansok, ingerszegény környezet,
antibiotikum,
gépi lélegeztetés,
mesterséges táplálás,**

**Tüdőinfekció veszélye igen nagy!
Pseudomonas aeruginosa**

Megelőzés: DPaT védőoltás

21

DPaT vakcina

Diftéria-
toxoid*

Pertussis-
toxoid,*
filament. h.,
pertaktin

Tetanus-
toxoid*

*: formalin kezelés

22

ANAEROB BACTERIUMOK

Spóra képzők

**Gram pozitív
pálcák**

Nem spórások

**Gram pozitív
coccus
pálca
Gram negatív
coccus
pálca
Gram?
spirochaeta**

23

Anaerób Gram pozitív pálcák

**Lactobacillusok: normál flóra tagok (hüvely, colon, szájüreg)
probiotikum
Kórkép: caries (savas Ph)**

Actinomyces: →

24

Actinomyces/Sugárgomba

fonalképzésre hajlamos,
anaerob,
szájüreg, hüvely

endogén fertőzés: cervicalis

thoracalis

abdominalis

genitalis

caries(másodlagos)

Diagnózis: tőkék direkt mikroszkópos kimutatása

Terápia: penicillin, metronidazol

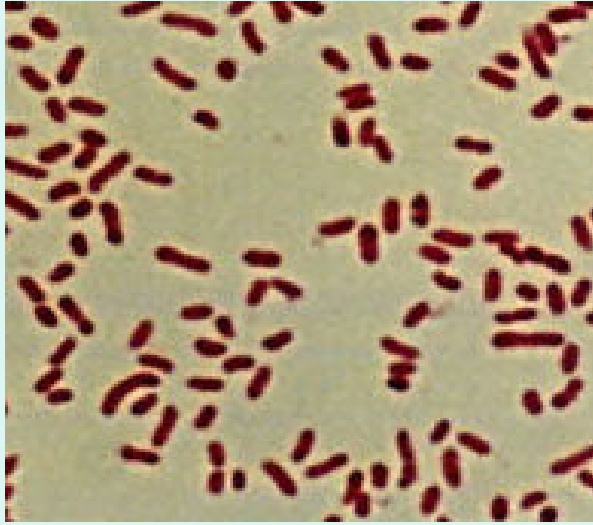
25

Klinikailag fontos Gram negatív

anaerob baktériumok

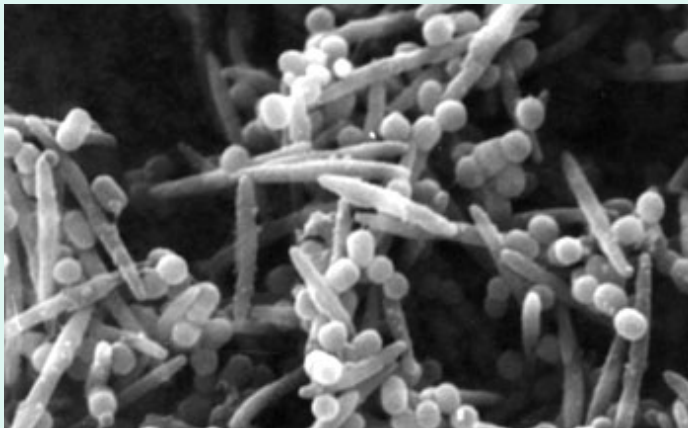
<i>Baktérium</i>	<i>anatómiai hely</i>	<i>okozott kórkép</i>
Bacteroides fragilis	colon, hüvely	eves gyulladás, peritonitis tályog, vegyes fertőzés
Prevotella, Porphyromonas Actinobacillus actino- mycetemcomitans	szájüreg, hüvely	gingivitis, periodontitis
Fusobacterium	szájüreg, colon	tályog, fusospirochaetosis Vincent-angina

26

Bacteroides fragilis

27

Fusobacterium, Prevotella

28

Nem spórás **Gram negatív anaerob** pálcák
pathogenetikai tényezői

<u>Adhezinek:</u>	B fragilis
<u>Tok anyag:</u>	B fragilis, Actinobacillus fokozott tályogképződés
<u>LPS:</u>	Bacteroides, Fusobacterium Prevotella, Porphyromonas
<u>leucotoxin</u>	Actinobacillus
<u>IgA proteaze termelés:</u>	Porphyromonas, Prevotella
<u>„Pathogenic synergy”:</u>	aerob+anaerobok együtt fokozott pathogenitás
<u>beta lactamase termelés:</u>	penicillin rezisztencia

29

Gram negatív anaerob pálcák

Diagnózis

jellegzetes klinikai kép
jellegzetes vizsgálati anyag
makroszkóposan: szín, szag
mikroszkópos kép
gázkromatográfia: zsírsav kimutatás
tenyésztés: időigényes, anaerob körülmények

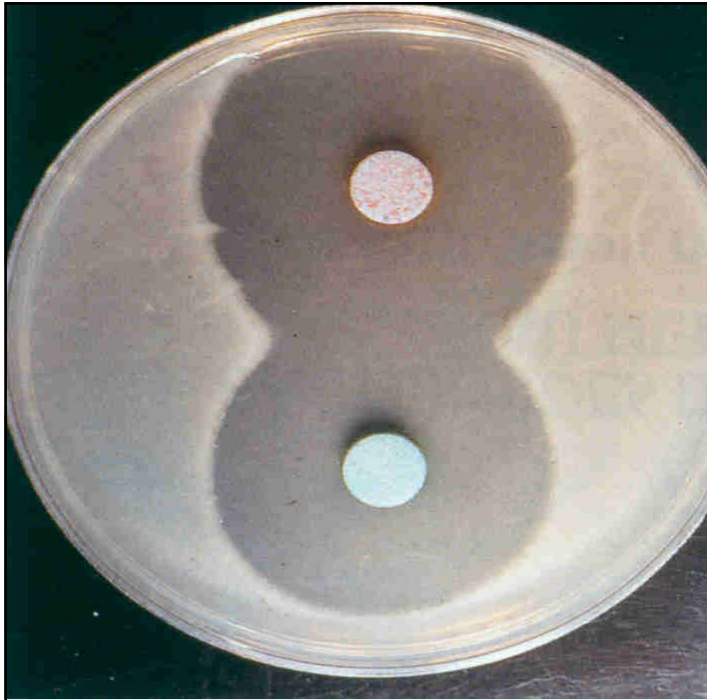
Terápia

penicillin, beta-laktamáz termelés gátlás
metronidazol

Megelőzés

hasi műtétek előtt, alatt :kemoprofilaxisként metronidazol

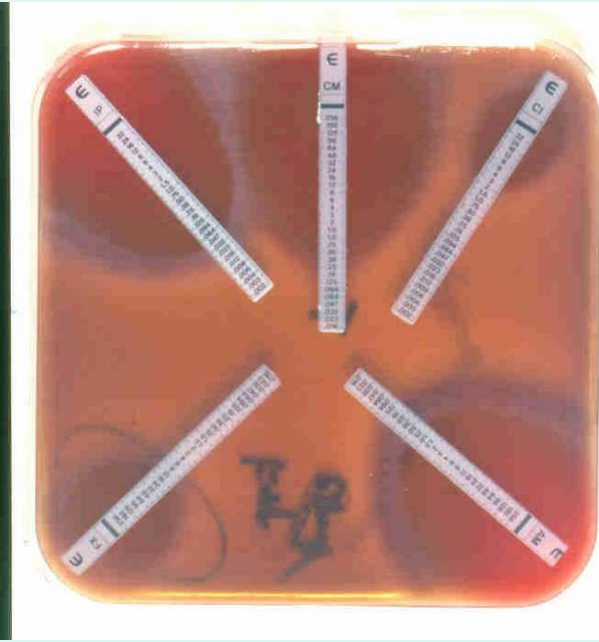
30

Bacteroides

Metronidazol
sensitivity

31

Anaerobic
E-test

32